

Projekt sanacije odlagališta neopasnog otpada "Alabarica" provodio se u sklopu Operativnog programa "Zaštita okoliša" 2007.-2013., Prioritetna os 1 – Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava

gospodarenja otpadom, Mjera 1.2 – Sanacija lokacija visoko onečišćenih otpadom. Projekt je pridonio ispunjenju ciljeva operativnog programa te se sanacijom neuređenog odlagališta poboljšalo stanje podzemnih i površinskih voda, ljudskog zdravlja i okoliša u cjelini.

O odlagalištu

Odlagalište "Alabarica" je bilo neaktivno, neuređeno odlagalište otpada koje se nalazi na području općine Donji Andrijevci u Brodsko - posavskoj županiji. Na odlagalištu se odlagao komunalni i industrijski otpad sličnih svojstava komunalnom otpadu u periodu od 1992. do 2005. godine kada je odlagalište zatvoreno. Prema projektnoj dokumentaciji, procijenjeno je da se na predmetnom odlagalištu bilo odloženo 21.600 m³ otpada.

Lokacija odlagališta otpada "Alabarica" nalazi se u K.O. Donji Andrijevci, k.č. 1529/1 dok je dio otpada odlagan i na susjedne parcele koje se nalaze na k.č. 1530/1, 1530/2 i 1531/1.

Odlagalište je smješteno unutar poljoprivrednog područja, cca 1 km jugo-istočno od naselja Donji Andrijevci uz autoput A5 Sredanci – Osijek. Do odlagališta se dolazi asfaltiranom cestom Divoševci – Donji Andrijevci uz koju se nalazi i samo odlagalište. Najbliži vodotok odlagalištu je kanal "Biđ" koji se nalazi cca 450m južno od odlagališta. Odlagalište se ne nalazi unutar zaštićenih zona prirodne i kulturne baštine, niti ima utjecaj na najbliže zaštićene objekte ili područja.

Na odlagalištu otpada nema priključaka na električnu i telekomunikacijsku mrežu kao i na vodoopskrbu i kanalizacijsku mrežu.

Slike postojećeg stanja

Izrađena projektna dokumentacija za sanaciju odlagališta "Alabarica"

- Studija o utjecaju na okoliš za odlagalište otpada a do zatvaranja na lokaciji Alabarica – Donji Andrijevi – Rješenje o prihvatljivosti zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/04-06/15, UR.BROJ: 531-05/01-JM-04-5, 14. srpnja 2004. godine),
- Elaborat zaštite okoliša - ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš Sanacija i zatvaranje odlagališta otpada "Alabarica" - Općina Donji Andrijevi – Rješenje da za namjeravani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš (KLASA: UP/I 351-03/15-08/72, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-9, 13. srpnja 2015. godine),
- Glavni projekt za odlagalište otpada "Alabarica", Općina Donji Andrijevi – Građevinska dozvola KLASA: UP/I-361-03/15-01/000120, URBROJ: 2178/1-15-01/2-15-0011 izdana u Slavanskom Brodu 24. 09. 2015. godine
- Projektni prijedlog za sanaciju odlagališta neopasnog otpada "Strm Breg", Šifra poziva za dostavu projektnog prijedloga: EN.1.2.07 u sklopu OPZO 2007.-2013., Prioritetna os 1, Mjera 1.2.
- Kompletna dokumentacija za nadmetanje za nabavu usluga izvođenja radova, usluga stručnog nadzora i usluga tehničke pomoći i promidžbe

PROJEKT SANACIJE

Naziv projekta: Projekt sanacije odlagališta neopasnog otpada "Alabarica" u općini Donji Andrijevi

Korisnik: Općina Donji Andrijevi

Cilj projekta: Cilj projekta sanacije odlagališta "Alabarica" je bio spriječiti daljnje negativne učinke na okoliš uzrokovane odloženim otpadom te sanacija neuređenog, zatvorenog odlagališta sukladno važećim zakonskim odredbama i najboljim praksama za tu vrstu projekata.

Sanacijom odlagališta osigurala se:

- zaštita podzemnih i površinskih voda,
- zaštita tla, kvalitete zraka i ljudskog zdravlja,
- zaštita životinjskog i biljnog svijeta od negativnih utjecaja odloženog otpada,
- smanjenje rizika od pojave nesreća,
- poboljšanje uvjeta za uzgoj poljoprivrednih kultura u neposrednoj okolini odlagališta,
- povećanje krajobrazne vrijednosti područja.

Provedene aktivnosti:

Tehničko rješenje sanacije odlagališta "Alabarica" propisalo je izgradnju sljedećih dijelova odlagališta:

- Tijelo saniranog odlagališta (*sakupljanje, iskop i premještanje rasutog otpada (cca 9000 m³), formiranje tijela odlagališta s pokosima nagiba 1:3, sabijanje otpada i prekrivanje završnim prekrivnim sustavom*),
- Sustav za otplinjavanje (*6 odzračnika*),
- Sustav za sakupljanje procjednih voda (*sustava za sakupljanje i recirkulaciju procjednih voda sa sabirnim bazenom*)
- Sustav za sakupljanje oborinskih voda
- Ograda i ulaz u odlagalište
- Prometno-manipulativne površine (*vatrogasni pristup*)
- Krajobrazno uređenje odlagališta (*zatravnjivanje, sadnja stablašica i grmlja*)

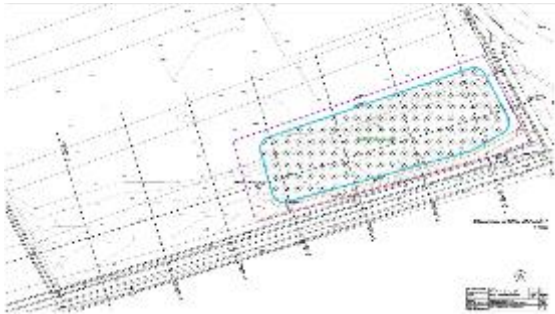
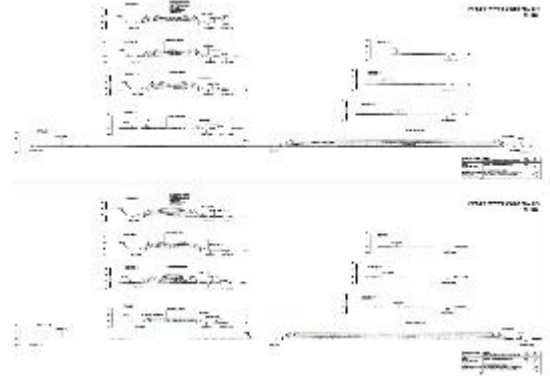
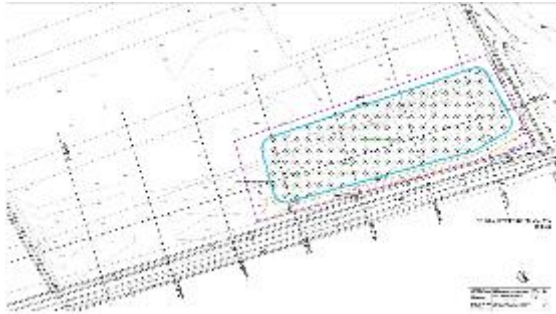
Radovima sanacije odlagališta prethodila je dezinfekcija i deratizacija te uređenje postojeće ceste za potrebe sanacije.

Površina saniranog tijela odlagališta iznosi cca 1 ha, a ukupna površina zatvorenog odlagališta, nakon sanacije, unutar ograde iznosi cca 1.4 ha.

Krajobrazna revitalizacija saniranog prostora ozelenjavanjem autohtonim biljem - kao najmjerljiviju društvenu korist, Općina je prepoznala buduću vrijednost saniranog prostora. Krajobraznom revitalizacijom saniranog prostora koja podrazumijeva ozelenjavanje autohtonim biljnim materijalom uz uklapanje u okolni krajobrazni kontekst dovelo je do povratka izgubljenog onečišćenog zemljišta, tj. funkcionalno održivog stanja prostora vraćenog na korištenje lokalnoj zajednici.

FZOEU i EU aktivno podržavaju i potiču krajobraznu revitalizaciju, kada ona predstavlja korist za zajednicu.

Slike izvedenog stanja

Razdoblje provedbe Projekta

Razdoblje provedbe Projekta

Razdoblje provedbe Projekta je od 9.prosinca 2015. do 30. studenog 2016. godine.

Kontakt osobe za dodatne informacije

Općina Donji Andrijevci, Trg kralja Tomislava 5, 35214 Donji Andrijevci

Telefon: +385 35 471-223

Fax: +385 1 35 471-126

Kontakt osoba: Antonija Aračić Radman, araciantonija@gmail.com

Milan Šulter, milan.sulter@gmail.com

Ukupna vrijednost projekta i EU udio u financiranju projekta

Ukupna vrijednost projekta procjenjuje se na 6.089.375,00 kn, od čega su ukupno prihvatljivi izdaci bili procijenjeni na 5.182.500,00 kn.

Bespovratna sredstva iz Kohezijskog fonda: 4.405.125,00 (85% ukupno prihvatljivih izdataka)

- *Ministarstvo zaštite okoliša i prirode kao Upravljačko tijelo nadležno za upravljanje Operativnim programom "Zaštita okoliša" i Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost Posredničko je tijelo razine 2 dodjeljuje bespovratna sredstva iz Kohezijskog fonda*

Sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost koji je sufinancira projekt: 777.375,00 (15% ukupno prihvatljivih izdataka)

Sanacija odlagališta neopasnog otpada "Alabarica" provodila se putem tri ugovora:

1. Ugovor o radovima,
2. Ugovor o nadzoru,
3. Ugovor o tehničkoj pomoći i promidžbi.

Usluge izvođenja radova: GT-TRADE d.o.o., Split

Usluge nadzora radova: Brod Projekt d.o.o., Slavonski Brod

Usluge tehničke podrške pri upravljanju projektom i promidžba projekta: Extracta d.o.o., Zagreb

Operativni program Zaštita okoliša je programski dokument za apsorpciju EU sredstava dodijeljenih Hrvatskoj za provedbu kohezijske politike Europske unije u sektoru zaštite okoliša za razdoblje 2007.-2013., a izrađen je pod koordinacijom [Ministarstva zaštite okoliša i prirode \(MZOIP\) - Upravljačkog tijela za OPZO](#), čije je financiranje započelo iz Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) - <http://www.opzo.hr>.

Nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, nastavljene su aktivnosti OPZO-a započete kroz pretprijetni program pomoći (IPA) u sklopu komponente Regionalni razvoj, ali se pristupilo izmjeni Operativnog programa radi

usklađivanje programa s Uredbom Vijeća (EZ) 1083/2006, odnosno odredbama kohezijske politike. Izmijenjeni OPZO je odobren je 6. rujna 2013. Odlukom Europske komisije C(2013) 5646 o izmjeni Odluke C(2007) 5734 o donošenju višegodišnjeg Operativnog programa "Zaštita okoliša" za pomoć Zajednice iz Instrumenta pretprijetne pomoći.

Glavni cilj Operativnog programa "Zaštita okoliša" je razvijanje infrastrukture i javnih usluga u području gospodarenja komunalnim otpadom, opskrbe pitkom vodom, obrade komunalnih otpadnih voda te zaštite vodnih resursa, koje bi doprinijele uravnoteženom i održivom razvoju Hrvatske.

Strategija OPZO-predstavlja slijedi logiku "cilj-prioritet-mjera" sukladno tablici:

OPO opći cilj	OPO Prioritetne osi	OPO Mjere
Poboljšanje okolišne infrastrukture i kvalitete povezanih usluga	PO1. Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj	Mjera 1.1 Uspostava novih centara za gospodarenje otpadom na županijskoj i regionalnoj razini
		Mjera 1.2 Sanacija lokacija visoko onečišćenih otpadom
	PO2. Zaštita vodnih resursa Hrvatske kroz poboljšanje sustava vodoopskrbe te integriranog sustava upravljanja otpadnim vodama	Mjera 2.1 Uspostava modernih vodoopskrbnih sustava i mreža
		Mjera 2.2 Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za otpadne vode iz domaćinstava i industrije i poboljšanje kanalizacijske mreže

Sustav upravljanja i kontrole OPZO-om sastoji se od slijedećih institucija i tijela: Upravljačkog tijela, Posredničkog tijela razine 1, [Posredničkih tijela razine 2](#), Tijela za ovjeravanje, Tijela za reviziju i Koordinacijskog tijela.

Upravljačko tijelo nadležno za upravljanje OPZO-om je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, a Posrednička tijela nadležna za provedbu prioriternih osi su Posredničko tijelo razine 1 Ministarstvo poljoprivrede, te Posrednička tijela razine 2, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Hrvatske vode i Središnja agencija za financiranje i ugovaranje. Tijelo za ovjeravanje je Ministarstvo financija, Tijelo za reviziju je Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije, a Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU je Koordinacijsko tijelo.

Tijela u Sustavu utvrđena su Uredbom o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN 97/12), dok su njihove funkcije i odgovornosti uređene Zakonom o uspostavi institucionalnog okvira (NN 78/12, 143/13, 157/13).

O provedbi projekta

Dana 13. svibnja 2016. potpisan je ugovor izvođenje radova na projektu sanacije odlagališta "Alabarica" između Općine Donji Andrijevci i GT Trade d.d.

Općina Donji Andrijevci održala je događaj za javnost i konferenciju za novinare u svezi započetih radova na sanaciji odlagališta neopasnog otpada "Alabarica" Donji Andrijevci, financiranih iz Kohezijskog fonda Europske unije te sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Konferencija je održana 28. lipnja 2016. godine s početkom u 11.00 sati u prostorijama Općine Donji Andrijevci, nakon čega je obavljen obilazak lokacije gradilišta te su dane izjave za medije.

Cilj projekta sanacije neusklađenog, zatvorenog odlagališta "Alabarica" je spriječiti daljnje negativne učinke na okoliš uzrokovane odloženim otpadom te sanacija postojećeg stanja u skladno važećim

zakonskim odredbama i najboljim praksama za tu vrstu projekata. Ukupna vrijednost projekta procjenjuje se na 6.089.375,00 kn, od čega se ukupno prihvatljivi izdaci procjenjuju na 5.182.500,00 kn.

Bespovratna sredstva iz Kohezijskog fonda: 4.405.125,00 (85% ukupno prihvatljivih izdataka). - Ministarstvo zaštite okoliša i prirode kao Upravljačko tijelo nadležno za upravljanje Operativnim programom "Zaštita okoliša" i Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost Posredničko je tijelo razine 2 dodjeljuje bespovratna sredstva iz Kohezijskog fonda

Sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost koji sufinancira projekt: 777.375,00 (15% ukupno prihvatljivih izdataka).

Svi sudionici konferencije iskazali su zadovoljstvo tijekom radova te suradnjom između svih sudionika na projektu. Projekt teče prema planu te se krajem kolovoza planira kraj radova.

Linkovi:

<http://www.brodportal.hr/clanak/sanacija-odlagalista-%22alabarica%22-u-donjim-andrijevcima-12893>

<http://poslovniportal.hr/projekt-alabarica-sanacijom-odlagalista-neopasnog-otpada-do-krajobrazne-revitalizacije-i-zdravijeg-okolisa/>

Dana 26.09.2016. održan je tehnički pregled na sanacije odlagališta, nakon kojeg je dana 28.09.2016. izdana uporabna dozvola. Ovim činom dovršene su sve aktivnosti na sanaciji, te je odlagalište predano na korištenje Naručitelju Općini Donji Andrijevci. Postignut je glavni cilj projekta: sanacija neusklađenog, zatvorenog odlagališta „Alabarica“ te je tako spriječen negativan učinak na okoliš koji bi nastao odloženim otpadom. Ovako uređeno odlagalište ne proizvodi nikakve negativne učinke na zrak, podzemne vode ni ljude. Općina Donji Andrijevci će prema Ugovoru u bespovratnim sredstvima nastaviti održavati lokaciju sanacije te obavljati redoviti monitoring.

Projekt sanacija neaktivnog, neuređenog odlagališta otpada "Alabarica" koje se nalazi na području općine Donji Andrijevci u Brodsko - posavskoj županiji završen je uspješno. Cilj projekta sanacije odlagališta "Alabarica" bio je spriječiti daljnje negativne učinke na okoliš uzrokovane odloženim otpadom te sanacija neuređenog, zatvorenog odlagališta sukladno važećim zakonskim odredbama i

najboljim praksama za tu vrstu projekata, te je sanacijom u potpunosti postignut taj cilj.

Projekt sanacije odlagališta neopasnog otpada "Alabarica" provodio se u sklopu Operativnog programa "Zaštita okoliša" 2007.-2013., Prioritetna os 1 – Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, Mjera 1.2 – Sanacija lokacija visoko onečišćenih otpadom. Projekt je pridonio ispunjenju ciljeva operativnog programa jer će se sanacijom neuređenog odlagališta poboljšati stanje podzemnih i površinskih voda, ljudskog zdravlja i okoliša u cjelini.

Svi radovi izvedeni su u cijelosti i u skladu s glavnim i izvedbenim projektom što je potvrđeno uporabnom dozvolom koja je izdana dana 28.9.2016. godine. Time su završene sve aktivnosti na odlagalištu, te je odlagalište predano na korištenje Naručitelju. Do kraja razdoblja provedbe Naručitelju je preostala obveza monitoringa procijedih i podzemnih voda na zatvorenom odlagalištu koji se mora provoditi najmanje 20 godina nakon prestanka odlaganja kako bi se spriječilo onečišćenje okoliša, te omogućila sigurnost lokacije i gravitirajućeg područja.

Kao zaključak može se reći da je projekt Sanacije odlagališta otpada Alabarica u Općini Donji Andrijevci završen uspješno. Općina Donji Andrijevci uspjela je u svojem cilju da uz pomoć sufinanciranja riješi veliki problem neusklađenog odlagališta i eliminira negativne učinke odlaganja otpada, zaštitu podzemnih i površinskih voda, ljudskog zdravlja i okoliša u cjelini. Postignuti su sve planirane aktivnosti i dostignuti svi planirani ciljevi te su svi sudionici uspješno dovršili svoje ugovore vezane uz projekt.

